

Med assistanshund i kollektivtrafiken

Anvisningar för resande med
assistanshund

TRAFICOM
Transport- och kommunikationsverket

I denna guide har samlats information om resande med assistanshund för både resenärer och personal.

Assistanshundar är hjälpmedel för självständig rörlighet – inte sällskapsdjur

En assistanshund är ett hjälpmedel, som är utbildad till att assistera sin förare eller användare i olika miljöer. Den är en viktig förutsättning för ett självständigt liv och rörligheten samtidigt som den följer sin förare överallt. Skälen till varför en person använder assistanshund syns nödvändigtvis inte utåt.

Det finns cirka 400 assistanshundar som arbetar som stöd för sina förare. Kvantitativt är antalet ledarhundar för synskadade störst. Andra assistanshundar är till exempel assistanshundar för fysisk funktionsnedsättning, hörselhundar för hörselskadade, stödhundar som på olika sätt assisterar långtidssjuka samt hundar som markerar sjukdomsanfall eller blodsockerändringar, såsom hypohundar.

Assistanshundar får alltid åka med i kollektivtrafiken även om hunden inte behövs precis under resan

och en stor del av assistanshundens arbete sker utanför själva transportsituationen.

Med assistanshund måste man få komma in även i sådana allmänna utrymmen där sällskapsdjur är förbjudna. Assistanshundarna i trafikmedlen räknas inte med i eventuella sällskapsdjurkvoter. En allergiker och den som åker med assistanshund har oftast möjlighet att i kollektivtrafiken välja en plats så att det finns tillräckligt med avstånd för att undvika djurkontakt.

En assistanshund identifierar du för dess väst eller sele

I sitt arbete använder assistanshunden alltid en igenkänningsväst, -sele eller -ryggsäck. Då hunden bär sina arbetskläder får utomstående personer eller djur inte närma sig den. Föraren till assistanshunden har med sig ett igenkänningskort med vilket han eller hon vid behov kan bevisa sin förarställning.

Personalen behöver ha kunskap och kompetens

Det är viktigt att den personal som i sitt arbete möter resenärer vet hur de människor som reser med assistanshund ska tillhandahållas icke-diskriminerande service på ett korrekt och respektfullt sätt.

Hundens förare ska bemötas så som alla andra kunder. Det är viktigt att assistanshunden har en fullständig arbetsro och att dess förare får sin assistanshunds odelade uppmärksamhet. På så sätt kan farosituationer och missförstånd undvikas. Om man talar med hunden, berör eller böjer sig ner mot den, kan det hända att hunden släpper kontakten med sin förare.

” När du möter en assistanshund, nonchalera hunden.

Trafikföretagen har till uppgift att se till att anvisningarna för resande med assistanshund finns lätt tillgängliga på webbplatsen och är enhetliga med de gällande tillgänglighetskraven. Det är också viktigt att säkerställa att all personal känner till anvisningarna i fråga.

Att färdas med assistanshund i olika färdmedel

Förhandsanmälan

När du bokar en resa är det bra att anmäla assistanshund, så du kan vara säker på att du får en lämplig sittplats. I den lokala kollektivtrafiken behövs ingen förhandsanmälan. I denna guide har angetts de tidsfrister för förhandsanmälan som är förenliga med lagstiftningen. Även om man inte har gjort någon förhandsanmälan, ska trafikföretagen vidta skäliga åtgärder för att du ska kunna anträda din resa. Kontrollera trafikföretagets anvisningar gällande förhandsanmälan.

För att det ska vara lättare att resa godkänner en del av trafikföretagen en förhandsanmälan om assistanshund med en kortare tidsfrist eller till och med helt utan förhandsanmälan.

Föraren till en assistanshund i den internationella trafiken ansvarar för att se till att hunden har de resehandlingar och -intyg som behövs för destinationslandet samt för återkomsten till Finland, såsom till exempel vaccinationer och avmaskning.

” Att medföra assistanshund är kostnadsfritt.

Assistanshundens plats

För assistanshundens plats bokas vid behov plats i färdmedlet, men till den behövs inte köpas någon separat plats, som till exempel det intilliggande sätet. Att medföra assistanshund är kostnadsfritt.

Assistanshundens plats är oftast framför eller bredvid sin förare eller mellan benen på denne. Assistanshundens plats får inte blockera gångar eller nödutgångar. Föraren till en assistanshund ansvarar för att ha kontroll över hunden och sörja för den hela tiden.

Taxi

Det är bra att anmäla medföljande assistanshund redan vid beställning av taxi och tala om vilken typ av bil man behöver.

Den som reser med assistanshund bör beakta:

Med hjälp av en förhandsbeställning kan beställningscentralen dirigera transporten till den taxi som på bästa möjliga sätt lämpar sig för att föra hunden.

Bra för personalen och trafikföretagen att veta:

Man bör fråga föraren om var det är bäst för hunden att färdas.

Chauffören får inte släppa ut hunden förrän hundens förare ger lov att göra det.

Den lokala kollektivtrafiken

Den lokala kollektivtrafikens materiel är mestadels med låga golv, vilket gör det lättare att kliva på med assistanshund.

I färdmedel bör finnas en plats som är reserverad åt resenärer med assistanshund. Till exempel på bussar finns en sådan plats nära chauffören. I bussens rullstols- och barnvagnsplatser har hunden nödvändigtvis inte tillräckligt med skydd och arbetsro. De som rör sig med rullstol använder dock bussens rullstols- och barnvagnsplatser.

I spårvagns-, närtågs- och metrotrafiken kan man åka med assistanshund i alla vagnar och avdelningar. I lokaltrafikens färjor är det möjligt att röra sig med hund i färjans alla allmänna utrymmen.

Den som reser med assistanshund bör beakta:

I färdmedlen finns det oftast en knapp för förlängd avstigning, varvid dörrarna hålls öppna längre än vanligt och det finns mer tid för avstigning med hund.

I den anropsstyrda servicebusstrafiken bör man anmäla medförande av assistanshund i samband med beställning.

Bra för personalen och trafikföretagen att veta:

Bus- och spårvagnsföraren ska, alltid när det är möjligt, stanna vid de hållplatser där det finns väntande resenärer med ledarhund och vit käpp samt tala om vilken linje det är fråga om.

Personer med funktionsnedsättning eller nedsatt rörlighet ska ges tillräckligt med tid att på ett säkert sätt kunna sätta sig med sin assistanshund.

Med assistanshund får man gå in och av genom bussens framdörr.

Fjärtrafikens bussar

Den som reser med assistanshund bör beakta:

När det gäller fjärtrafikens bussar är det bra att anmäla assistanshund på förhand, så att du kan vara säker på att få en lämplig sittplats.

Om du åker från en terminal som utsetts till en terminal där assistans ska tillhandahållas (Kampen), anmäl assistanshund senast 36 timmar innan avresa. Var även beredd på att vid behov uppvisa ett intyg över din hunds utbildning.

Det rekommenderas att resan sker i bussens främre del. På så sätt är det vid behov lättare att kommunicera med chauffören och få instruktioner för avstigning på rätt hållplats.

Bra för personalen och trafikföretagen att veta:

Chauffören ska, alltid när det är möjligt, stanna vid de hållplatser där det finns väntande resenärer med ledarhund och vit käpp samt tala om vilken linje det är fråga om.

Fjärtrafikens tåg

Man kan resa med assistanshund i alla passageraravdelningar, restaurangvagnar och nattågens sovhytter.

Den som reser med assistanshund bör beakta:

Anmäl assistanshund i samband med bokning eller senast 24 timmar innan avresa.

Om du under resan behöver hjälp av en konduktör, bör du välja en sittplats i tågets servicevagn.

Bra för personalen och trafikföretagen att veta:

Med assistanshund behöver man inte resa i en vagn för sällskapsdjur, eftersom andra djur kan störa assistanshundens arbetsro.

Fartyg

Man kan röra sig med assistanshund i fartygets alla allmänna utrymmen.

Den som reser med assistanshund bör beakta:

Anmäl assistanshund i samband med bokning eller senast 48 timmar innan avresa.

Var beredd på att vid behov uppvisa ett intyg över din hunds utbildning.

Bra för personalen och trafikföretagen att veta:

Det är möjligt att röra sig med assistanshund i fartygets allmänna utrymmen, såsom i restauranger samt i andra service- och betjäningsställen.

Med en assistanshund kan man sova även i andra hytter än i hytterna för djur, dock inte i allergihytterna.

Det är bra om platsen för assistanshundarnas utvistelse finns på en obehindrad plats.

Flyg

Vid säkerhetskontroller kontrolleras assistanshundarna för hand, likaså de resenärer vilka förutom hunden använder även andra hjälpmedel, såsom rullstol. Med en assistanshund får man röra sig i flygplatsens alla

allmänna utrymmen, restauranger och butiker.

På Helsingfors-Vanda flygplats finns en obehindrad säkerhetskontrollinje för personer som behöver assistans. För hundar finns det bland annat vattenställen och hundtoaletter.

Den som reser med assistanshund bör beakta:

Anmäl assistanshund till flygbo-laget i samband med bokning eller senast 48 timmar före din avresa.

Se till att din hund har de resehandlingar och -intyg som behövs för destinationslandet samt för återkomsten till Finland, såsom till exempel vaccinationer och avmaskning.

Var beredd på att vid behov uppvisa ett intyg över din hunds utbildning.

Bra för personalen och trafikföretagen att veta:

Det är bra att tala med hundens förare om assistanshundens säkerhetskontroll.

Assistanshunden ska transporteras kostnadsfritt i flygplanets kabin.

Se till att assistanshunden har tillräckligt med plats under resan.

Mer information:

www.traficom.fi/sv/traficom/tillganglighet

www.traficom.fi/sv/transport/passagerarrattigheter

Transport- och kommunikationsverket
Traficom

2024

PB 320, 00059 TRAFICOM
tfn 029 534 5000

TRAFICOM
Transport- och kommunikationsverket